

Tekniska förvaltningen

Tjänsteskrivelse

2022-01-31
TND/2020:1

Årsredovisning 2021

Förslag till beslut

Tekniska nämnden tar del av Årsredovisningen 2021.

I årsredovisningen så hanteras också följande avrapporteringar;

- Tekniska nämnden tar del av avrapportering av uppdraget från kommunstyrelsen att säkerställa att erfarenheterna och lärdomarna från hanteringen av Coronapandemin tillvaratas i utvecklingen av tekniska nämndens verksamhet.
- Tekniska nämnden tar del av återkoppling gällande i maj avrapporterat uppdrag om att utveckla arbetssättet mellan Kontaktcenter och tekniska förvaltningen för att säkerställa en god service och återkoppling.

Sammanfattning

Effekterna av den pågående pandemin (Covid-19) har haft en mindre påverkan på nämndens verksamheter och merparten av nämndens entreprenörer har och har haft en god beredskap.

Större skolrenoveringar som har genomförts under året är Råsundaskolans gamla del samt Råsunda centralskolas lokaler och gård. Förskolorna Gasellen och Thor har renoverats inom ramen för minskade barngrupper i förskolan. På Igelbäckens och Pumpans förskolor har nya lokaler tillskapats och gårdar anlagts. En ny driftleverantör inom fastighet, H2M Fastighetsteknik AB, påbörjade sitt uppdrag 1 november 2021.

Åtgärder inom cykelplanens genomförandeprogram har genomförts på Östervägen, söder om Ulriksdalsskolan samt längs Ekelundsvägen. Vidare har korsningen Frösundaleden/Solnavägen byggts ut med en cykelpassage. Under året upprustades lekplatserna Hannebergsparken, Löftet och Lövdalsparken. För att främja kollektivtrafikens framkomlighet har kollektivkörväg införts på sträckor av Frösundaleden och Huvudstaleden. Som både trygghetskapande och energieffektiviserande åtgärd har ungefär 440 äldre belysningsarmaturer bytts ut mot nya LED-armaturer. Under året har även 56 platser för laddning av elbil driftsatts.

Arbetet med avfallsplanens genomförande har pågått under året och en utökad dialog med bostadsrättsföreningar inleddes i syfte att möjliggöra en ökande matavfallssortering i staden. Avfallsplanens arbete har fortsatt inom SÖRAB och tekniska nämnden har i samarbete med exploateringsverksamheten inom kommunstyrelsen projekterat och påbörjat upphandling av en ny sopsugsanläggning i Huvudsta.

Kommunfullmäktige beslutade i stadens verksamhetsplan och budget för 2021 om fem mål och

tre uppdrag för tekniska nämnden. Nämndmålen bedöms uppfyllda till stor del under året. Av tre givna uppdrag är två avrapporterade till tekniska nämnden sedan tidigare. En återkoppling görs i årsredovisningen av uppdraget att utveckla arbetssättet mellan Kontaktcenter och tekniska förvaltningen som säkerställer en god service och återkoppling. Det återstående uppdraget, att säkerställa att erfarenheterna och lärdomarna från hanteringen av Coronapandemin tillvaratas i utvecklingen av tekniska nämndens verksamhet, avrapporteras i samband med denna årsredovisningen till tekniska nämnden.

Tekniska nämndens nettokostnader, inklusive affärsverksamheten, uppgår till 14,3 mkr. Årets positiva budgetavvikelse på 2,0 mkr beror till största delen på ökade intäkter gällande den reviderade avfallstaxan inom affärsverksamheten samt ökade hyresintäkter. Resultatet ligger i linje med helårsprognosen.

Tekniska nämndens investeringsutfall uppgår till 212,4 mkr, vilket är 45,8 mkr mer än budget. Den främsta orsaken till avvikelsen är anpassningen av Råsundaskolan för att möta barn- och utbildningsförvaltningens förändrade lokalbehov och finansieras huvudsakligen inom den av kommunfullmäktige beslutade skolupprustningsfonden.

Catarina Ericsson
Förvaltningschef

Kerstin Andén
Controller/samordnare

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

SOLNA STAD

Årsredovisning 2021

TEKNISKA NÄMNDEN

TND/2020:1, behandlas på tekniska nämnden den 9 februari 2022.

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	4
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomisk analys.....	133
Väsentliga personalförhållanden	166
Tvärsektoriella frågor.....	177
Förväntad utveckling.....	20
Konkurrensutsättning.....	221
Intern kontroll.....	22

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Effekterna av den pågående pandemin (Covid-19) har haft en mindre påverkan på nämndens verksamheter och merparten av nämndens entreprenörer har och har haft en god beredskap.

Större skolreoveringar som har genomförts under året är Råsundaskolans gamla del samt Råsunda centralskolas lokaler och gård. Förskolorna Gasellen och Thor har reoverats inom ramen för minskade barngrupper i förskolan. På Igelbäckens och Pumpans förskolor har nya lokaler tillskapats och gårdar anlagts. En ny driftleverantör inom fastighet, H2M Fastighetsteknik AB, påbörjade sitt uppdrag 1 november 2021.

Åtgärder inom cykelplanens genomförandeprogram har genomförts på Östervägen, söder om Ulriksdalsskolan samt längs Ekelundsvägen. Vidare har korsningen Frösundaleden/Solnavägen byggts ut med en cykelpassage. Under året upprustades lekplatserna Hannebergsparken, Löftet och Lövdalsparken. För att främja kollektivtrafikens framkomlighet har kollektivkörfält införts på sträckor av Frösundaleden och Huvudstaleden. Som både trygghetskapande och energieffektiviserande åtgärd har ungefär 440 äldre belysningsarmaturer bytts ut mot nya LED-armaturer. Under året har även 56 platser för laddning av elbil driftsatts.

Arbetet med avfallsplanens genomförande har pågått under året och en utökad dialog med bostadsrättsföreningar inleddes i syfte att möjliggöra en ökande matavfallssortering i staden. Avfallsplanens arbete har fortsatt inom SÖRAB och tekniska nämnden har i samarbete med exploateringsverksamheten inom kommunstyrelsen projekterat och påbörjat upphandling av en ny sopsugsanläggning i Huvudsta.

Kommunfullmäktige beslutade i stadens verksamhetsplan och budget för 2021 om fem mål och tre uppdrag för tekniska nämnden. Nämndmålen bedöms uppfyllda till stor del under året. Av tre givna uppdrag är två avrapporterade till tekniska nämnden sedan tidigare. Det återstående uppdraget avrapporteras i samband med årsredovisningen till tekniska nämnden.

Tekniska nämndens nettokostnader, inklusive affärsverksamheten, uppgår till 14,3 mkr. Årets positiva budgetavvikelse på 2,0 mkr beror till största delen på ökade intäkter gällande den reviderade avfallstaxan inom affärsverksamheten samt ökade hyresintäkter. Resultatet ligger i linje med helårsprognosen.

Tekniska nämndens investeringsutfall uppgår till 212,4 mkr, vilket är 45,8 mkr mer än budget. Den främsta orsaken till avvikelsen är anpassningen av Råsundaskolan för att möta barn- och utbildningsförvaltningens förändrade lokalbehov och finansieras huvudsakligen inom den av kommunfullmäktige beslutade skolupprustningsfonden.

Händelser av väsentlig betydelse

Effekterna av den pågående pandemin (Covid-19) har haft en mindre påverkan på nämndens verksamheter. Merparten av nämndens entreprenörer har och har haft en god beredskap för att kunna hantera uppdragen på ett för verksamheterna tillfredsställande sätt. Vissa förseningar har skett i projekten på grund av uteblivna leveranser, framför allt när det gäller lekutrustning och belysning i utemiljö.

Inom fastighetsområdet har en totalreovering av Råsundaskolans gamla del genomförts till följd av barn- och utbildningsförvaltningens förändrade lokalbehov. På Råsunda centralskola har undervisningslokaler och gårdar anpassats för högstadieläver. Inom ramen för minskade barngrupper i förskolan har en invändig totalreovering inklusive en ny planlösning genomförts på Gasellens förskola. På Thors förskola har tre avdelningar reoverats och hela fasaden har bytts ut. Ett andra våningsplan har tillskapats på Igelbäckens förskola och två helt nya gårdar har anlagts i anslutning till förskolan. Nya Pumpans förskola samt gårdarna på både Pumpan och Paprikan är färdigställda och har tagits i bruk av verksamheten. Upphandling av ny driftleverantör avseende fastighetsdrift har genomförts och den nya leverantören, H2M Fastighetsteknik AB, påbörjade uppdraget den 1 november 2021. Arbetet har startat gällande etableringen av en aktivitetsyta för framför allt ungdomar på Sunnanskolans gård och beräknas vara färdigställd i april 2022.

Åtgärder i enlighet med cykelplanens genomförandeprogram har fortlöpt med färdigställande av Östervägens cykelfält, upprustad gång- och cykelväg söder om Ulriksdalsskolan samt breddad gång- och cykelväg längs Ekelundsvägen. Vidare har korsningen Frösundaleden/Solnavägen byggts ut med en cykelpassage. Under året upprustades Hannebergsparkens lekplats, Löftets lekplats och Lövdalsparkens lekplats. Den tidigare signalreglerade korsningen Råsundavägen/Gränsgatan har byggts om till cirkulationsplats. I Västra skogen har två trappor söder om Johan Enbergs väg renoverats. Under sommaren och hösten färdigställdes renoveringen av gångstråket runt Råstasjön.

Planering och projektering av åtgärder i grön- och blåstrukturen har pågått under året med bland annat projektering av nytt dagvattenstråk i Huvudsta och projektering av utloppet från Råstasjön för att ersätta befintligt strömningshinder. Under året utfördes dammbindningsåtgärder på Frösundaleden och Råsundavägen för att förbättra luftkvaliteten längs dessa hårt trafikerade stråk. Beläggningsarbeten har genomförts på bland annat Björnstigen, Råstavägen, Vintervägen och Andersvägen.

Inom trygghetsområdet har terrasserna i Hagalundsparken renoverats, torget i Västra skogen har fått förstärkt belysning och i Hagalund har ny dekorationsbelysning monterats. I arbetet med att energieffektivisera den offentliga belysningen har cirka 440 äldre armaturer bytts ut mot nya LED-armaturer. Efter långa väntetider gällande framdragning av elförsörjning har 56 platser för laddning av elbil tagits i drift, vilka är fördelade inom staden. För att främja kollektivtrafikens framkomlighet har kollektivkörfält införts på sträckor av Frösundaleden och Huvudstaleden. Sommaren innebar att viss verksamhet intensifierades främst på grund av den pågående pandemin och att medborgare stannade i staden under semestern. Inom renhållningsområdet som exempel, utökades frekvensen på papperskorgstömning och städning av vissa ytor.

Inom nämndens affärsverksamhet har arbetet med att möjliggöra en ökande matavfallssortering i staden fortgått. En dialog med stadens bostadsrättsföreningar inleddes och utifrån detta arbete har kommunikationen från staden gällande matavfallsinsamling förbättrats. Fokus är att genom strukturerad och tydlig kommunikation hjälpa och möjliggöra för bostadsrättsföreningar att göra rätt. Under året inleddes även det praktiska arbetet med den gemensamma avfallsplanen inom SÖRAB, där kommunernas avfallsansvariga är delaktiga i arbetet. I samarbete mellan exploateringsverksamheten inom kommunstyrelsen och tekniska nämnden har förstudie och projektering av ny sopsugsanläggning i Huvudsta pågått under 2021. Kommunstyrelsen fattade i december beslut om investeringen.

Nämnden har utvecklat digitala arbetssätt både internt inom förvaltningen samt gentemot medborgarna och entreprenörerna. Detta har skapat en större flexibilitet och tillgänglighet som i sin tur möjliggjort att nämnden kunnat genomföra verksamheten på ett säkert sätt och i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Tekniska nämnden har tillsammans med kontaktcenter arbetat fram och infört en åtgärdsplan i syfte att säkerställa en god service och återkoppling med tillhörande motivering till medborgarna. Åtgärdsplanen har införts och arbetet med denna kommer att fortsätta.

Uppföljningen av efterlevnaden av tekniska nämndens kvalitetsdeklarationer har genomförts löpande inom ramen för tekniska nämndens systematiska avtalsuppföljning och entreprenörsstyrning. Vidare följs svarstider avseende inkomna felanmälningar upp löpande.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Verksamheten inom Solna stad bedrivs inom stadens nämnder samt i form av aktiebolag, kommunalförbund och i stiftelseform. Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras om till kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Tekniska nämndens ansvarsområden

Tekniska nämnden svarar för drift, underhåll och investeringar avseende stadens kommunaltekniska anläggningar såsom gator, byggnader, parker och grönområden. För att starta större investeringsprojekt krävs medgivande från kommunstyrelsens förvaltning. Vidare ansvarar nämnden för stadens parkeringsverksamhet samt den avfallsverksamhet som staden enligt lag är skyldig att tillhandahålla. Tekniska nämnden är också trafiknämnd.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2021 med inriktning för 2022-2023 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål
 Solna ska ha en ren, snygg och trygg stadsmiljö.
 Avfallshanteringen ska ske med bästa möjliga resursutnyttjande och minsta möjliga miljöpåverkan.
 Solna ska ha en god framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet för alla som bor och rör sig i staden.
 Solna ska ha ändamålsenliga, tillgängliga och effektiva lokaler, som erbjuder en god miljö att vistas i.
 Tekniska nämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

Solna ska ha en ren, snygg och trygg stadsmiljö.

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts samt av nyckeltal. Den sammantagna bedömningen är att målet har uppfyllts till stor del i år.

Tillsammans med Håll Sverige Rent genomförs varje år skräpmätningar av ett antal centrala stadsdelar i Sverige. I Solna har skräpmätningar genomförts i centrala Solna och i Bergshamra. Resultatet av mätningarna visar på en minskad nedskräpning på 67 procent i centrala Solna och 38 procent i Bergshamra. Antal skräp per 10 kvm har i centrala Solna minskat från 6,21 enheter 2020 till 2,01 enheter 2021. I Bergshamra har antalet skräp per 10 kvm minskat från 3,91 enheter 2020 till 1,81 enheter 2021. Denna minskning kan delvis förklaras av en utökad städfrekvens, men även att pandemin har medfört en minskad inpendling till staden.

Antalet anmälda klotterärenden har fortsatt minska från 1 730 under 2020 till årets 1 070. En snabb handläggning av dessa ärenden samt arbetet med att klotterskydda objekt i stadsmiljön har bidragit till minskningen. Även här kan pandemin ha haft en påverkande effekt.

En kvalitetssäkring har genomförts av måttet för energianvändning per gatubelysning under året, där antalet ljuspunkter har räknats om. För aktuellt bestånd har energianvändningen minskat från 437 kWh/ljuspunkt 2020 till 408 kWh/ljuspunkt för 2021.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Ökad städfrekvens i stadens offentliga miljö. Utbyte av papperskorgar enligt plan.
- Åtgärder i grönområden såsom upprustningen av gångvägen runt Råstasjön.
- 440 äldre armaturer har bytts ut mot ny LED-belysning. Montering av ny dekorationsbelysning i Hagalund.
- Lekplatserna Hannebergsparken, Löftet och Lövdalsparken har genomgått en upprustning.
- Projektering av nytt utlopp från Råstasjön för att ersätta befintligt strömningshinder. Utredningsuppdrag kring uppströmlösningar för förbättrad vattenkvalitet i Brunnsviken. Projektering av ett nytt dagvattenstråk i Huvudsta mot Ulvsundasjön har färdigställts.
- Ett genomförandeprogram för grönplan har tagits fram.
- Dammbindningsåtgärder för att förbättra luftkvaliteten på Frösundaleden och Råsundavägen.

Avfallshanteringen ska ske med bästa möjliga resursutnyttjande och minsta möjliga miljöpåverkan.

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts samt av nyckeltal. Den sammantagna bedömningen är att målet har uppfyllts till stor del i år.

Solna har näst minst avfall i riket mätt i kilo per invånare. Arbetet med att öka insamlingen av matavfall har fortsatt under 2021. Andelen hushåll som sorterar ut matavfall uppgår till 60 procent, vilket är en ökning med tre procentenheter jämfört med 2020. Under året har hushållen sorterat ut 1 006 ton matavfall jämfört med 986 ton föregående år. Antalet verksamheter som sorterar ut matavfall ligger på samma nivå som under 2020. Totalt har 1 948 ton matavfall samlats in från verksamheter under året, vilket är marginellt högre jämfört med 2020.

Självfinansieringsgraden för stadens avfallsverksamhet har ökat och uppgår till 102 procent jämfört med 97 procent föregående år.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Implementering av ny avfallstaxa.
- Informations- och dialoginsatser med bostadsrättsföreningar kring matavfallssortering.
- Stadens sammanhållna arbete med avfallsplanen.
- Nytt driftavtal för insamling av hushållsavfall.
- Ökad matavfallssortering både gällande mängder och andelen anslutna.
- Analys av frekvensen av de mobila återvinningscentralerna.

Därutöver bistår tekniska nämnden miljö- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsen i arbetet med de strategiska avfallsfrågorna. Det handlar om delaktighet i detaljplanering samt projektering och upphandling av ny sopsugsanläggning i Huvudsta.

Solna ska ha en god framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet för alla som bor och rör sig i staden.

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts samt av nyckeltal. Den sammantagna bedömningen är att målet har uppfyllts till stor del i år.

Antalet skadade i trafiken har minskat väsentligt i jämförelse med tidigare år. Under 2020 var antalet skadade 50 jämfört med 29 under 2021. Detta beror troligtvis till stor del på en generell minskning av biltrafiken i samhället som en följd av pandemin. En annan orsak till minskningen är stadens trafiksäkerhetsåtgärder samt arbetet med att främja framkomlighet för kollektivtrafik och cykel.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är följande:

- Åtgärder utifrån cykelplanens genomförandeprogram har fortlopt med färdigställande av Östervägens cykelfält, utrustad gång- och cykelväg söder om Ulriksdalsskolan samt breddning av gång- och cykelväg längs Ekelundsvägen. Korsningen Frösundaleden/Solnavägen har byggts ut med en cykelpassage.
- Den tidigare signalreglerade korsningen Gränsgatan/Råsundavägen har byggts om till cirkulationsplats.

- Beläggningsarbeten har utförts på till exempel Björnstigen, Råstavägen, Andersvägen och Vintervägen.
- Kollektivkörfält har införts på delar av Frösundaleden och Huvudstaleden, vilket ökat framkomligheten för busstrafiken.

Därutöver bistår tekniska nämnden miljö- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsen i arbetet med de strategiska trafikfrågorna såsom stadens trafikplan och parkeringsnorm. Det handlar även om delaktighet i detaljplanering samt planering för utbyggnaden av Mäljarbanan, tunnelbanan och stombussnätet.

Solna ska ha ändamålsenliga, tillgängliga och effektiva lokaler, som erbjuder en god miljö att vistas i.

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts samt av nyckeltal. Den sammantagna bedömningen är att målet har uppfyllts till stor del i år.

Under året tog en ny fastighetsleverantör, H2M Fastighetsteknik AB över driften, varför ingen mätning av NKI (nöjd-kund-index) har genomförts. Leverantören har fått en bra start och i kombination med andra förbättringar är förhoppningen ett högre NKI 2022 än tidigare år.

Energieffektiviteten i stadens lokaler uppgår till 187,9 kWh/kvm, vilket är en fortsatt förbättring från 2020 (201,1 kWh/kvm). Detta beror bland annat på ventilationsåtgärder, utbyte av gamla armaturer till energisnålare LED-belysning samt uppgradering av styrutrustning.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är följande:

- En totalrenovering av Råsundaskolans gamla del har genomförts till följd av barn- och utbildningsförvaltningens förändrade lokalbehov. Även förskolan Gläntan har totalrenoverats invändigt.
- På Råsunda centralskola har förskolelokaler gjorts om till undervisningslokaler anpassade för högstadium. Även de tillhörande förskolegårdarna har gjorts om för att passa för de äldre barnen.
- Inom ramen för minskade barngrupper i förskolan har det genomförts insatser på Gasellens och Thors förskolor.
- Ett andra våningsplan har tillskapats på Igelbäckens förskola. Två helt nya gårdar i anslutning till förskolan har anlagts.
- Nya Pumpans förskola är etablerad och har tagits i bruk av verksamheten. Anläggning av nya gårdar för förskolorna Pumpan och Paprikan har färdigställts.
- Inventering gällande avfallshanteringen är genomförd i stadens fastigheter.

Tekniska nämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts samt av nyckeltal. Den sammantagna bedömningen är att målet har uppfyllts till stor del i år.

Kontaktcenter har under året mottagit cirka 22 000 ärenden som rör tekniska nämnden, vilket är en minskning med 15 procent från föregående år. Andelen ärenden som besvarats inom utlovad tid (3 dagar) har ökat från 80 procent 2020 till 83 procent 2021.

Tekniska nämnden deltar i Löpande insikts undersökning som mäter företagares upplevelse av ansökan om markupplåtelse. Undersökningen är upplagd enligt analysmodellen NKI (nöjd-kund-index) där kundnöjdhet mäts på en skala 0-100 inom olika serviceområden. NKI för 2020 var 63, NKI för 2021 visar på en positiv utveckling.

Inom tekniska nämnden så mäts avtalstrohet, det vill säga hur stor del av beställningar som sker på upphandlade avtal. Under 2021 så beställde tekniska nämnden till 92 procent på upphandlade avtal.

Viktiga aktiviteter som har bidragit till måluppfyllelse är följande:

- Tekniska nämnden har tillsammans med Kontaktcenter tagit fram en åtgärdsplan för att säkerställa en god service och återkoppling med tillhörande motivering till medborgarna. En stor mängd äldre ärenden har också hanterats.
- Åtgärdsplan för förbättring av NKI avseende markupplåtelse är framtagen.
- Proaktiv information gällande nämndens insatser och tjänster finns på stadens hemsida för att underlätta för Kontaktcenter och medborgarna.
- Samverkan för att lära och skapa kontakter med andra kommuner kring myndighetshandläggning.
- Kontinuerlig dialog med handläggare på Polisen kring tillståndsgivande för offentlig plats.
- Lansering av e-tjänst för ansökan om nyttoparkeringstillstånd har skett.
- Översyn och förtydligande av taxan för upplåtelse av offentlig plats.
- Påbörjat ett arbete med att anpassa nämndens delegationsordning till en stadsgemensam struktur.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges beslutade uppdrag för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Status för uppdragen bedöms enligt:

Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Uppdrag	
	Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden utveckla arbetssättet mellan kontaktcenter och tekniska förvaltningen som säkerställer en god service och återkoppling med tillhörande motivering.
	Tekniska nämnden får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram ett genomförandeprogram till grönplanen.
	Tekniska nämnden får i uppdrag att säkerställa att erfarenheterna och lärdomarna från hanteringen av Coronapandemin tillvaratas i utvecklingen av verksamheterna.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden utveckla arbetssättet mellan kontaktcenter och tekniska förvaltningen som säkerställer en god service och återkoppling med tillhörande motivering.

Uppdraget att utveckla arbetssättet mellan kontaktcenter och tekniska förvaltningen som säkerställer en god service och återkoppling med tillhörande motivering avrapporterades till tekniska nämnden i maj och till kommunstyrelsen i juni.

I tjänsteskrivelsen föreslogs en uppföljning i samband med årsbokslutet.

Tekniska nämnden har systematiskt arbetat inom tre åtgärdsområden under året:

1. Uppdatera och förtydliga ansvar, roller, svarstider med mera
2. Utveckla arbetssätt och rutiner inom tekniska nämndens ansvarsområde
3. Förbättra kommunikation och förtydliga svar

Inom det första förbättringsområdet har kontaktcenter och tekniska förvaltningen tillsammans tydliggjort ansvarsområden, roller och svarstider. Möten med entreprenörer och leverantörer har också genomförts i syfte att få en bättre transparens i kraven på staden svarstider och bemötande gentemot medborgare. Avtalen har också genomlysts och där finns ett ytterligare förbättringsarbete att göra framgent med att tydliggöra kraven på svarstider vid kommande ramavtalsupphandlingar. Fortsatt arbete behöver göras för att få bättre svarsfrekvens från leverantörer och entreprenörer generellt.

Inom område två har tekniska förvaltningen nya rutiner för kvalitativ hantering av inkommande ärenden. Nya arbetssätt är också inarbetade där verksamheten veckovis har avstämning, prioritering och fördelning av pågående ärenden. Inom stadsmiljö har ett grundligt arbete gjorts med att arbeta bort den backlogg som tidigare fanns inom verksamheten. Fortsatt arbete behöver ske inom övriga avdelningar på tekniska förvaltningen.

Inom område tre har kontaktcenter i samverkan med tekniska förvaltningen gjort ett arbete med att förtydliga och kvalitetssäkra svaren som ges till medborgarna. Kontaktcenter och tekniska förvaltningen/stadsmiljö stämmer veckovis av aktuella frågor och samverkar kring samt utvecklar de fråge- och svarsunderlag som kontaktcenter använder i sina svar till medborgarna.

Tekniska nämnden får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram ett genomförandeprogram till grönplanen.

Uppdraget avrapporterades till tekniska nämnden i december och nämnden beslutade om ett genomförandeprogram till grönplanen.

Tekniska nämnden får i uppdrag att säkerställa att erfarenheterna och lärdomarna från hanteringen av Coronapandemin tillvaratas i utvecklingen av verksamheterna.

Uppdraget att tillvarata erfarenheter från hanteringen av pandemin i verksamheterna avrapporterades till kommunstyrelsen i december.

I samband med årsredovisningen delges en sammanfattning till tekniska nämnden med fokus på nämndens ansvarsområden.

Arbetet med att genomföra uppdraget har skett i förvaltningschefsgruppen under stadsdirektörens ledning. Med utgångspunkt i de erfarenheter och lärdomar som stadens hantering av Coronapandemin har gett har fem fokusområden identifierats. Det handlar om prioritering av det kommunala uppdraget, samverkan med näringslivet och civilsamhället, samverkan och ledarskap inom staden, säkerställa att personalen används på rätt sätt och att tillvarata digitaliseringens möjligheter. Ett särskilt fokus har legat på att tillvarata digitaliseringens möjligheter. Dessa fokusområden har för tekniska nämnden inneburit att följande förbättringar har identifierats.

Prioritering av det kommunala uppdraget; Inom tekniska nämndens ansvarsområde blev det tydliggjort under pandemin vad som utgjorde det kritiska samhällsuppdraget för tekniska nämnden. Att tillgodose att verksamheter utifrån sina behov hade tillgång till lokaler som behövdes för att driva verksamhet, att upprätthålla framkomlighet på gator- och vägar samt att tillse att avfallshanteringen fungerade tillfredsställande. En kontinuerlig och transparent dialog hölls med entreprenörer och leverantörer för att säkra leveranser. Samverkan över förvaltningsgränserna ökade väsentligt för att kunna upprätthålla och säkerställa den kommunala kärnverksamheten. Det finns en stor potential att bygga vidare på samverkan över förvaltningsgränserna. Det pågår därför ett arbete för att vidareutveckla samverkan mellan bland andra tekniska nämnden och miljö- och byggnadsnämnden, där fokus är att gemensamt se på stadsbyggnadsprocessen och administrativa processer där överlappning finns.

Inom området att utveckla stadens samverkan med näringsliv och civilsamhälle så samarbetar tekniska nämnden kontinuerligt med näringslivet för att få så kvalitativa och kostnadseffektiva lösningar som möjligt utifrån exempelvis hur stadsmiljön ska skötas inför och efter olika tillställningar och hur trafiklösningar kan se ut. Detta område kommer tekniska nämnden arbeta vidare med att utveckla. Inom avfallsområdet samverkar tekniska nämnden med bostadsrättsföreningar för att hitta bättre och smartare sätt att nå hållbara lösningar för avfallshantering. Trygghetsvandringar genomförs kontinuerligt för att tillsammans med civilsamhälle och företag finna relevanta insatser i stadsmiljön som kan öka tryggheten.

Inom området att ta tillvara medarbetarnas kunskap och kompetens på bästa möjliga sätt har medarbetarperspektivet integrerats i stadens styr- och uppföljningssystem för att tydliggöra mål och uppdrag för medarbetarna. Inom tekniska nämnden har ett systematiskt arbetssätt för utvecklingsarbete införts i hela verksamheten under 2021. Detta arbete kommer att fortgå under kommande år och förväntas ge medarbetarna rätt verktyg för att känna delaktighet och engagemang i det gemensamma utvecklingsarbetet. Under 2021 har en uppföljning av ledarskapsatsningen "ledarskap i partnerskap" genomförts med alla stadens chefer. Ett nytt projekt inom hållbar arbetshälsa kommer också att startas upp.

Inom området att tillvarata digitaliseringens möjligheter har hanteringen av pandemin ställt krav på staden att utveckla nya arbetssätt med hjälp av digitala verktyg. I förlängningen kommer dessa säkra och kostnadseffektiva IT-lösningar även underlätta för stadens medborgare. Microsoft Teams har införts där medarbetaren kan komma åt egen samt delad information oavsett var de befinner sig, vilket väsentligt underlättat möjligheten att arbeta flexibelt under pandemin. Denna flexibilitet ger tekniska nämnden en utökad effektivitet, inte minst i möten med exempelvis entreprenörer och leverantörer. Som del i att säkerställa fortsatt kompetensutveckling hos medarbetare och chefer har en kompetensportal tagits fram. Denna innehåller en gemensam utbildningskatalog för stadens chefer och medarbetare samt ett verktyg för att skapa digitala utbildningar. Tekniska nämnden kommer införa detta arbetssätt under 2022.

För att tillvarata och bygga vidare på den digitala utvecklingskraft som har uppstått i staden till följd av pandemin startades projektet "Digitalt först" under 2020. Det övergripande syftet med projektet är säkerställa att de nya digitala arbetssätten stannar och utvecklas även efter pandemin i stadens verksamheter. Projektet har säkerställt att utrustning och instruktioner för digitala möten finns på plats. Det har också tagits fram en guide för vilka möten och hur möten kan hållas digitalt och varje nämnd har fått stöd i arbetet med "Digitalt först". Projektet har även arbetat nära projektet "Digitalt medarbetarskap" med fokus på utbildning och användning av kompetensportalen. Inom alla stadens nämnder finns exempel på möten som även efter pandemin kommer att vara digitala. Inom tekniska nämnden kommer exempelvis avtalsmöten med entreprenörer delvis hållas digitala då det är tidsbesparande för alla parter.

Vid sidan om digitala möten pågår arbetet med att införa digitala verktyg i utförandet av stadens verksamheter. För att skapa förutsättningar för obrukta digitala processer i staden pågår ett arbete med att fortsätta utvecklingen av e-tjänster kopplat till solna.se och införande av e-underskrifter och e-arkiv. Från och med hösten 2021 kan nämndprotokoll och stadens leverantörsavtal signeras elektroniskt och under 2022 kommer även andra typer av handlingar som kräver underskrift att få möjlighet till e-underskrift. Under hösten 2021 har även ett

verktyg för e-arkiv avropats. Tekniska nämnden reviderar just nu dokumenthanteringsplanen för verksamheten och kommer efter det börja arbetet med införande i nya e-arkivet.

Andra större digitaliseringsinitiativ som pågår i staden är införandet av digitala detaljplaner på miljö- och byggnadsnämnden. I nästa steg kommer resten av stadsbyggnadsprocessen att ses över i samarbete mellan miljö- och byggnadsnämnden, tekniska nämnden och stadsledningsförvaltningen för att säkerställa effektiva arbetsprocesser med stöd av digitala verktyg. Inom tekniska nämnden bedrivs också arbetet med att förbättra och öka användningen av de IT-system som redan nyttjas i verksamheten. Ett nytt systemstöd för schakttillstånd och trafikordningsplaner har införts inom tekniska nämnden. Under 2022 så kommer samma system införas även för markupplåtelse.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Tekniska nämndens nettokostnader, inklusive affärsverksamhetens, uppgår för perioden till 14,3 mkr, vilket är 4,7 mkr mer jämfört med föregående år. Nämnden redovisar en positiv nettoavvikelse på 2,0 mkr i jämförelse med årets budget. Nedan beskrivna förklaringar gäller såväl avvikelserna jämfört med föregående år och årets budget.

De ökade intäkterna beror på den reviderade avfallstaxan inom affärsverksamheten samt ökade hyresintäkter. De ökade kostnaderna förklaras delvis av en högre aktivering av investeringar än planerat, vilket medfört ökade kapitalkostnader. Staden har förtydligat gränsdragningen mellan investeringsutgifter och driftkostnader samt höjt beloppsgränsen för en investeringsutgift, vilket inneburit att nämnden resultatfört mer kostnader inom affärsverksamheten. Även energikostnaderna ökat under året på grund av högre elpriser.

Resultaträkning (mkr)	2021	2020	% 21/20	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	191,3	177,9		4,8	186,5	190,3	-1,0
Hyror och arrenden	353,1	359,4		8,4	344,7	348,4	-4,7
Bidrag	0,2	0,6		0,2	0,0	0,1	-0,1
Försäljning av verksamhet	8,5	6,0		2,8	5,7	5,7	-2,8
Övriga intäkter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Intern intäkt peng (kto 39)	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	553,1	543,8	1,7 %	16,2	536,9	544,5	-8,6
Personalkostnader	-33,2	-28,4		-2,8	-30,4	-30,4	2,8
Köp av verksamhet/tjänster	-155,6	-153,6		-3,7	-151,8	-153,0	2,6
Lokalkostnader	-203,3	-199,4		-2,5	-200,8	-202,0	1,3
Kapitalkostnader	-146,9	-145,8		-3,8	-143,1	-146,3	0,6
Övriga kostnader	-28,4	-26,2		-1,4	-27,1	-27,1	1,3
Intern kostnad peng (kto 77)	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	-567,4	-553,5	2,5 %	-14,2	-553,2	-558,8	8,6
Verksamhetens nettokostnader	-14,3	-9,7	48,5 %	2,0	-16,3	-14,3	0,0

Helårsprognosen för nämnden per augusti uppgick till ett överskott om 2,0 mkr, vilket hänfördes till affärsverksamhetens justerade taxa. Prognosen är i linje med årets redovisade resultat.

Verksamheter

Verksamheter (mkr)	2021	2020	% 21/20	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Tekniska nämnden	-0,7	-0,6		0,1	-0,8	-0,8	-0,1
Ledningsstaben	-11,0	-14,8		3,8	-14,7	-14,7	-3,7
Fastighet	9,2	23,9		-3,4	12,6	12,6	3,4
Stadsmiljö	-13,4	-16,4		0,0	-13,4	-13,4	0,0
Affärsverksamhet	1,6	-1,8		1,4	0,0	2,0	0,4
Verksamhetens nettokostnader	-14,3	-9,7	47,4	1,9	-16,3	-14,3	0,0

Ledningsstaben redovisar ett överskott om 3,8 mkr, vilket främst beror på lägre konsultkostnader för perioden än budgeterat.

Fastighet redovisar ett nettounderskott på 3,4 mkr. Avvikelsen förklaras delvis av en högre aktivering av investeringar än planerat vilket medförde högre kapitalkostnader än budget. Även de ökade energikostnaderna bidrar till underskottet.

Affärsverksamheten

Affärsverksamheten redovisar ett nettoöverskott på 1,6 mkr. Detta beror på den omarbetade avfallstaxan som trädde i kraft den 1 januari 2021 i syfte att möta ökade miljökrav och tidigare års ekonomiska obalans. Vidare har staden förtydligat gränsdragningen mellan investeringsutgifter och driftkostnader samt höjt beloppsgränsen för en investeringsutgift vilket inneburit att nämnden resultatfört mer kostnader inom affärsverksamheten.

Resultaträkning (mkr)	2021	2020	% 21/20	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	71,4	61,4		4,7	66,7	70,5	-0,9
Hyror och arrenden	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Bidrag	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av verksamhet	0,7	0,0		0,7	0,0	0,4	-0,3
Övriga intäkter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Intern intäkt peng (kto 39)	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	72,1	61,4	17 %	5,4	66,7	70,9	-1,2
Personalkostnader	-2,6	-1,4		-1,2	-1,4	-2,7	-0,1
Köp av verksamhet/tjänster	-63,3	-59,7		0,9	-64,2	-64,2	-0,9
Lokalkostnader	-0,6	-0,7		-0,6	0,0	-0,6	0,0
Kapitalkostnader	-2,9	-1,1		-1,8	0,0	-1,2	1,7
Övriga kostnader	-1,1	-0,2		-1,1	0,0	-0,2	0,9
Intern kostnad peng (kto 77)	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	-70,5	-63,1	12 %	-3,8	-66,7	-68,9	1,6
Verksamhetens nettokostnader	1,6	-1,7	-190 %	1,6	0,0	2,0	0,4

Affärsverksamhetens helårsprognos per augusti var ett överskott på 2,0 mkr i förhållande till nettobudgeten. Prognosavvikelsen beror på att den omarbetade taxan är beräknad att generera ett överskott för att balansera tidigare års underskott. Resultatet blev 0,4 mkr lägre än prognosen vilket beror på tidigare nämnda förändring av anvisning för investeringsutgifter och driftkostnader.

Investeringsredovisning

Tekniska nämndens investeringsutfall uppgår till 212,4 mkr. Jämfört med samma period föregående år har utgifterna ökat med 59,4 mkr. Årets negativa budgetavvikelse på 45,8 mkr beror främst på anpassningen av Råsundaskolan för att möta barn- och utbildningsförvaltningens förändrade lokalbehov och finansieras huvudsakligen inom den av kommunfullmäktige beslutade skolupprustningsfonden.

En mindre del av avvikelsen förklaras av den genomlysning av investeringsprocessen samt anläggningsregistret som genomförts i staden under 2021. Genomlysningen har bland annat resulterat i ett tydliggörande av stadens anvisning för gränsdragning mellan investeringsutgifter och driftkostnader samt en förändring av beloppsgränsen för en investeringsutgift, vilket beskrivs närmare i Solna stads årsredovisning.

Fastighetsavdelningen

Fastighet redovisar ett utfall på 162,7 mkr för perioden, vilket är 52,7 mkr högre än budget och 54,1 mkr högre än föregående års utfall.

Totalrenoveringen av Råsundaskolans gamla del innefattar, förutom teknisk upprustning, skapande av lärararbetsplatser, grupprum samt tillgänglighets- och trygghetsinsatser. Även lokalen som tidigare användes som fritidsverksamhet (Gläntan) har totalrenoverats invändigt och är tilltänkt att användas i estetiska ämnen. På Råsunda centralskola har förskolelokaler byggts om till undervisningslokaler anpassade för högstadium. Även de tillhörande förskolegårdarna har gjorts om för att passa för de äldre barnen. På Ekensbergsskolan har ett stort antal klassrum och grupprum fått nya ytskikt och belysning. Bergshamraskolans diskrum har renoverats.

Inom ramen för minskade barngrupper i förskolan har det genomförts insatser på Gasellens och Thors förskolor. Gasellens förskola har genomgått en invändig totalrenovering inklusive en ny planlösning. På Thors förskola har tre avdelningar renoverats och hela fasaden är utbytt. Ett andra våningsplan har tillskapats på Igelbäckens förskola. Två nya gårdar har anlagts i anslutning till förskolan. Nya Pumpans förskola är klar och har

tagits i bruk av verksamheten. Anläggning av de nya gårdarna på Pumpan och Paprikan har färdigställts. Ett stort antal solskydd har monterats på stadens förskolor under året. I samband med detta har många sandlådor renoverats.

Under året har ett flertal av stadens fastigheter fått renoverade tak och ett antal fastigheter har fått ny ventilation. Renoveringen av Bergshamra IP är inne i sin slutfas och beräknas att vara klar i början av 2022.

Stadsmiljöavdelningen

Investeringsutgifterna uppgår till totalt 49,8 mkr vilket är 6,8 mkr lägre än budget och 5,3 mkr högre än föregående år.

Åtgärder utifrån cykelplanens genomförandeprogram har fortlöpt med färdigställande av Östervägens cykelfält, upprustad gång- och cykelväg söder om Ulriksdalsskolan samt breddning av gång- och cykelväg längs Ekelundsvägen. Vidare har korsningen Frösundaleden/Solnavägen byggts ut med en cykelpassage. Beläggningsarbeten har genomförts på bland annat Björnstigen, Vintervägen, Råstavägen och Andersvägen. Under året upprustades lekplatserna Hannebergsparken, Löftet och Lövdalsparken. Utfallet överstiger budget på grund av att 2020 års lekplatsupprustningar fakturerades först i början av 2021. Upprustningen av terrasserna i Hagalundsparken blev dyrare än beräknat varvid utfallet för trygghetsåtgärder blev högre än budget. På grund av att reservattillståndet för att påbörja elljusspår i Igelbäcken erhöles först under hösten samt att leveranstiderna för belysningsutrustning varit långa, har inte projektet kunnat slutföras under 2021. Därmed redovisas ett överskott på 0,7 mkr. Den tidigare signalreglerade korsningen Råsundavägen/Gränsgatan har byggts om till cirkulationsplats. I Västra skogen har två trappor söder om Johan Enbergs väg renoverats. Under året har cirka 440 äldre armaturer bytts ut mot ny och energieffektiv LED-belysning.

Investeringsredovisning (mkr)	2021	2020	Differens 21/20	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognos-avvikelse
Verksamhetens investeringar	212,4	153,1	59,4	-45,8	166,6	216,6	-4,2

Tekniska nämndens helårsprognos per augusti är i linje med årets resultat.

Investeringar i detalj (mkr)	2021	2020	Differens 21/20	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognos-avvikelse
Fastighet	162,7	108,5	-54,2	52,7	110,0	160,0	50,0
Stadsmiljö	49,8	44,5	-5,3	-6,8	56,6	56,6	0,0
-varav cykelplan	15,7	15,8	0,1	-1,3	17,0	17,0	0,0
-varav vatten	1,0	5,0	4,0	-1,0	2,0	2,0	0,0
-varav utemiljö lekplatser	6,2	0,8	-5,4	3,2	3,0	5,5	2,5
-varav trygghetsåtgärder i stadsmiljön	2,6	0,0	-2,6	0,6	2,0	2,0	0,0
-varav elljusspår Igelbäckens naturreservat	1,3	0,0	-1,3	-0,7	2,0	2,0	0,0
- varav affärsverksamheten	0,0	0,6	0,6	-0,6	0,6	0,6	0,0
Verksamhetens investeringar	212,4	153,1	-59,3	45,8	166,6	216,6	50,0

Väsentliga personalförhållanden

Hälsa och välbefinnande

Sjukfrånvaron har under perioden minskat med 0,9 procent jämfört med föregående år och beror främst på minskad långtidsfrånvaro.

Hälsa och välbefinnande på arbetsplatsen är en naturlig del i det strategiska verksamhetsutvecklingsarbetet genom ett coachande, nära och öppet ledarskap. Arbetet med implementering av den förvaltningsgemensamma arbetsmiljöplanen har genomförts avdelningsvis under året.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling är en viktig fråga inom förvaltningen både vad gäller att upprätthålla rätt kompetens inom förvaltningens områden men även som en del i att vara en attraktiv arbetsgivare. Förvaltningen genomför varje kvartal kurser inom mark och anläggning samt hus och fastigheter. Medarbetare med arbetsuppgifter av ekonomisk karaktär har utbildats för att säkerställa rätt ekonomisk kompetens.

Kompetensförsörjning

Fokus i nämndens arbete med kompetensförsörjning är att skapa en hållbar arbetsmiljö och en kultur som gynnar såväl nämndens effektiva genomförande av verksamhet men också medarbetarnas egen utveckling.

Personalomsättningen har minskat i jämförelse med föregående år. En bidragande orsak till minskningen är ett proaktivt och långsiktigt arbete med hållbart medarbetarskap. Förvaltningen har genomfört avgångssamtal med medarbetare som slutat för att fånga upp viktiga inspel och förbättringsområden. Från och med 2021 införs även en enkät för att följa upp hur nyanställda upplever startåret.

Medarbetarengagemang

Förvaltningsövergripande informationsmöten har regelbundet genomförts där frågor som rör personal, arbetsmiljö, organisationsförändringar, måluppfyllelse och ekonomi behandlats.

Under året har arbetet fortsatt med att följa upp och aktivt arbeta med de handlingsplaner som togs fram i början av året utifrån 2020 års HME-mätning. I 2021 års HME-mätning så fortsätter den positiva utvecklingen med en mindre ökning av HME-resultatet från 79,2 till 79,3.

Lika rättigheter och möjligheter

Ett samarbete med de fackliga organisationerna gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet har bidragit till att skapa en bas för hur aktiva åtgärder för likabehandling ska bedrivas och följas upp. Medarbetarsamtal genomförs kontinuerligt med samtliga medarbetare och kompetensbaserad rekrytering är ett viktigt hjälpmedel för att hitta rätt personal till nämndens verksamhet.

Periodutfall	2021	2020	Förändring
Antal anställda	49	42	7
- varav kvinnor	28	22	6
- varav män	21	20	1
Antal årsarbetare i snitt	49	42	7
Sjukfrånvaro, %	3,6	4,5	-0,9
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	79,3	79,2	0,1
Fotnoter:			
Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.			

Tvärssektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärssektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete och strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärssektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärssektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används huvudsakligen som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling. Tekniska nämnden använder stadens medlemskap i de europeiska nätverken Eurocities och European Forum for Urban Security (Efus) för omvärldsbevakning och för att ta tillvara goda exempel från andra städer och storstadsområden bland annat om tillgänglighet, avfallsfrågor, säkert och aktivt resande samt trygghetsfrågor i stadsmiljö. Det internationella arbetet bidrar till att uppfylla nämndens samtliga mål.

Solna stad har tillsammans med Stockholms stad och flera grannkommuner deltagit i en stor ansökan om ett projekt inom EU:s program för forskning och innovation med fokus på att bidra till den europeiska gröna given som är EU:s övergripande strategi för att uppnå målet att bli världens första klimatneutrala kontinent till 2050. Fokus för det delprojekt Stockholm ansökte om var att utveckla naturvärden och sociala värden i Järvakilen. Tekniska nämnden var tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden delaktiga i denna ansökan. Konkurrensen var ovanligt hög i år, vilket gjorde att ansökan avsågs. De idéer och förslag till förbättringsåtgärder som togs fram och den samverkan som utvecklades har ändå ett värde som kan komma att tas tillvara i andra projekt.

Avfall Sverige har många aktiviteter på EU-nivå tillsammans i Municipal Waste Europe. Genom det samarbetet får nämnden tillgång till tidig information om nya regelverk som kommer att påverka verksamheten. EU:s nya avfallsregler har i år påverkat Solna stad direkt då EU-regler för källsortering av biologiskt avfall implementerats. För tekniska nämndens del har detta inneburit en omdefiniering av hushållsavfall till kommunalt avfall samt förtydligande av regler för rapportering av farligt avfall.

Ytterligare remisser från miljödepartementet ska snart släppas utifrån EU:s nya avfallsregler. Avfall Sverige hade temadag i november gällande detta.

Under hösten deltog stadsmiljöchefen och planavdelningens chef i ett erfarenhetsutbyte med Solna stads lettiska vänort Valmiera. Fokus för utbytet var utmaningar inom stadsplanering, planeringsprocessens olika stadier, hantering av dagvatten, och fokus på cykling och kollektivtrafik. Tekniska nämndens ordförande deltog i Nordiska vänortsmötet i september, där fokusområde var föredrag kring dagvatten.

Inom tekniska nämndens ansvarsområde annonseras entreprenadupphandlingar med större avtalsvärden (de som överstiger gällande tröskelvärden) inom hela EU. Under 2021 har exempelvis den stora driftentreprenaden inom fastighet annonserats.

På grund av pandemin har det fysiska internationella samarbetet ställts om och genomförts digitalt.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att säkra att alla medborgare får likvärdigt bemötande och service. Det arbetet bidrar till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs likabehandlingsarbetet under året. Arbetet med likabehandling bidrar till att uppfylla nämndens samtliga mål.

I löpande fastighetsdrift och investeringsprojekt beaktas tillgängligheten i kommunens lokaler. Under året har ny planlösning med lärararbetsplatser på varje våningsplan på Råsundaskolan tillskapats, vilket ger en ökad

vuxennärvaro ute i verksamheten. På Råsunda centralskola har undervisningslokaler och gårdar anpassats för högstadeelever och gårdarna har utformats i dialog med skolans elever och lärare. På Gasellens förskola har planlösningen ändrats för att ge en bättre överblick över barnen. Ny belysning har installerats på de nya förskolegårdarna på Igelbäcken, Charlottenburg, Pumpan och Paprikan i syfte att öka tryggheten. I Råsundaskolan, Gläntan och Gasellen har tillgänglighetsanpassningar genomförts i toalettutrymmen samt att en ny ramp till entrén på Gläntan installerats. Trygghetsskapande insatser har genomförts i parkeringsgaraget Motorborgen i form av översyn av belysningsarmaturer, inkoppling av sirener vid ytterdörr samt installation av en säkerhetsgrind. Samtliga hissar på Polhemsgården och Oskarsro:s äldreboende har renoverats för att säkerställa en god tillgänglighet. På Bergshamra idrottsplats har den nya entrén tillgänglighetsanpassats med en ramp.

Insatser för ökad trygghet i stadsmiljön har skett genom att den offentliga belysningen effektiviserats och ersatts med energieffektiv och ljusare LED-belysning på ett flertal platser runt om i staden. Totalt har cirka 440 armaturer har bytts ut till LED under året. I en del av stadens parker har ljuskällor som gett ett gulaktigt sken bytts ut till nya ljuskällor som ger ett vitare sken. Vandringar med skolelever har genomförts i samarbete med barn- och utbildningsförvaltningen kring Råsundaskolan samt för att hitta säkra skolvägar mellan Bergshamra och Ulriksdalsskolan. Platssamverkan pågår tillsammans med lokala aktörer i Hagalund och Västra skogen i syfte att öka tryggheten. Trygghetsvandringar har genomförts i Skytteholm, Frösunda och Hagalund där förvaltningens medarbetare deltagit.

Miljö och klimat

Nämndens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicy med tillhörande miljöstrategi samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under året utifrån miljöpolicyens fokusområden.

Fastighet

Inom ramen för årets investeringsprojekt har fastighet installerat energieffektiv belysning på Råsundaskolan, Gläntan, Ekensbergsskolan, Gasellens förskola och Thors förskola. Ny ventilation har installerats på Råsundaskolan, Ingridsskolan, Gläntan och Borgens förskola vilket ger värmeåtervinning och lägre elförbrukning.

En inventering av alla avfallsutrymmen på de kommunala fastigheterna har genomförts för att möjliggöra framtida insatser i syfte att öka avfallssorteringen. Energieffektiviteten i stadens lokaler har förbättrats genom att ventilationsåtgärder har genomförts såsom utbyte av gamla fläktar som saknat värmeåtervinning till nya moderna aggregat. Utbyte av gamla belysningsarmaturer till energisnålare LED-belysning samt uppgradering av styrutrustning för att reducera energianvändningen har också genomförts.

Stadsmiljö

Cykelplanens genomförandeprogram bidrar varje år till ökade möjligheter att använda miljövänliga transportsätt. Tekniska nämnden har under sommaren, i samverkan med föreningen Håll Sverige Rent (HSR), genomfört den årliga mätningen av skräp i stadsmiljön. Resultatet är det bästa sedan mätningarna startade 2017. Arbetet med att energieffektivisera den offentliga belysningen har fortsatt och cirka 440 äldre armaturer byttes ut mot ny LED-belysning.

Under året har 28 laddstolpar för elbilar installerats och driftsatts i stadsmiljön. Varje stolpe kan ladda två bilar åt gången vilket innebär att totalt 56 laddplatser tillkommit på allmän plats. Ett utredningsuppdrag har påbörjats kring uppströmslösningar för förbättrad vattenkvalitet i Brunnsviken. Projekteringsarbetet med ett nytt dagvattenstråk i Huvudsta mot Ulvsundasjön har slutförts. Under våren utfördes dammbindningsåtgärder på Frösundaleden och Råsundavägen för att förbättra luftkvaliteten längs dessa hårt trafikerade stråk.

Kollektivtrafikens framkomlighet har förbättrats i samband med att kollektivkörväg införts på sträckor av Frösundaleden och Huvudstaleden. Under året har ett genomförandeprogram till stadens grönplan tagits fram. Genomförandeprogrammet beskriver hur Solna stads gröna offentliga miljöer bör utvecklas med utgångspunkt i stadens vision, övergripande mål och översiktsplanens strategier.

Avfall

Arbetet med insamling av mer matavfall har fortsatt under 2021. Under året har 1 255 nya hushåll anslutit sig till matavfallsinsamlingen. Det innebär att omkring 60 procent av Solnas hushåll har möjlighet att sortera matavfall. Under året har nämnden anlitat universitetsstudenter med bakgrund inom miljökommunikation, i syfte att undersöka bostadsrättsföreningars förutsättningar att sortera ut mer matavfall, och vilken hjälp från staden som föreningarna önskar. Gensvaret för undersökningen har varit stort och bidragit till värdefull kunskap om konkreta åtgärder som kan öka matavfallsutsorteringen.

Den nya avfallsplanen för perioden 2021–2032 trädde ikraft 1 januari 2021 och arbetet pågår med mål och aktiviteter i denna. För solnaborna finns nu en bemannad insamlingspunkt för hushållens grovavfall som kallas för ”Returpunkten”, belägen i Rissne. Den bostadsnära insamlingen med mobil återvinningscentral och mobil miljöstation har också fortsatt utifrån tidigare års behov av frekvens och platser.

Huvudsta sopsug har nått sin tekniska livslängd och under år 2021 har en förstudie och projektering genomförts i samarbete mellan tekniska nämnden och exploateringsverksamheten. I december fattade kommunstyrelsen beslut om att ersätta den gamla anläggningen med en modern anläggning som även klarar av att hantera matavfall och returpapper. Inriktningen är att byggnation av sopsugsanläggningen ska kunna startas under andra halvåret 2022.

De genomförda aktiviteterna bidrar till inriktningarna i Solna stads miljöstrategi, särskilt fokusområdena en effektiv resursanvändning och en god livsmiljö, samt till nämndens nämndmål.

Förväntad utveckling

Befolkningsökningen samt ökningen av besökare i Solna medför mer slitage och större behov av underhåll av såväl lokaler som gator, parker och offentlig miljö i allmänhet. Utöver det kommer ändringar i demografin ställa nya krav på Solnas alla verksamheter. Detta skapar behov av verksamhetsutveckling och digitalisering vilket blir en stor utmaning som påverkar nämndens verksamhet i stor grad.

Inom trafikområdet är det viktigt att fortsätta arbetet med att skapa god framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet för alla trafikslag och trafikanter. Det handlar bland annat om att fortsätta förstärka cykelvägnätet utifrån cykelplanen och att underhålla vägnätet. Felparkerade fordon kan motverka framkomligheten och vara både trafikfarliga eller trafikstörande. Det är därför viktigt att även verka för att regelverket för parkering följs. Stora pågående exploateringsprojekt såsom Mälarbanan, nya tunnelbanan och Solnavägens kommande omdaning till en stadsgata kommer intensifiera behovet av att verka för en säker och framkomlig trafikmiljö.

Övriga nämnders behov kommer att förändras vilket kräver en långsiktig lokalförsörjning som i första hand kommer att gå ut på att optimera nyttjandet av stadens nuvarande fastighetsbestånd samt avveckling av lokaler som inte behövs för verksamheterna eller inte är anpassade för de nya behoven. Den kommunala servicen måste byggas ut på ett ekonomiskt ansvarsfullt sätt och de långsiktiga investeringarna behöver vägas mot behoven i den löpande verksamheten. Detta ställer krav på en över tid hållbar prioritering och effektivisering. Nya tekniska lösningar kommer också krävas för att optimera den tekniska driften och minska energiförbrukningen i fastighetsbeståndet.

Inom avfallsområdet kommer målen inom SÖRAB's övergripande avfallsplan bli styrande för hur kommunerna tar sig an uppgiften att verka för att öka den cirkulära hanteringen av avfall och material. För att nå dessa mål kommer en utökad dialog med verksamheter och fastighetsägare att krävas så att staden som helhet kan minimera negativ miljö- och klimatpåverkan. Inom miljöområdet generellt behöver arbetet fortsätta med att integrera ett klimat- och miljömässigt tänkande i nämndens planering och arbetsformer.

De ovan nämnda förändrade förutsättningarna är samtliga integrerade i ett stadsövergripande utvecklingsarbete. Inom tekniska nämnden har ett systematiskt arbetssätt för utvecklingsarbete införts i hela verksamheten under 2021. Målet med arbetssättet är att successivt genomföra planen och strukturerat förflytta verksamheten mot ställda mål och visioner. Utöver det behöver samarbetet med övriga delar av staden utvecklas och ske på ett effektivare sätt för att en långsiktig planering av verksamheten och en hög grad av service kan uppnås.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Fastighetsdrift	Avtal tecknat
Underhåll av vägbeläggning	Avtal tecknat
Glasmästeriarbeten	Under utredning
Skötsel av naturmark	Avtal tecknat
Takentreprenader inklusive snöskottning	Avtal tecknat
Digitalbetalning av parkeringsbiljett	Överprövad
Rivningsentreprenader	Pågår
Klottersanering	Avtal tecknat
Myndighetsbesiktningar	Utgår
Teknisk upprustning av Ekensbergsskolan	Utgår
Avrop service av hissar och lyftar	Pågår
Om- och nybyggnad av hissar och lyftar	Uppstart kvartal 1 2022
Övervakning av säkerhetssystem till fastighetsdrift	Upphandlas genom stadsledningsförvaltningen
FKU - Råsundaskolan	Avtal tecknat
Betongarbeten	Uppstart kvartal 1 2022

Avtalsuppföljning

Tekniska nämnden är en ren beställarorganisation utan verksamhet i egen regi. Det innebär att nämnden har ramavtal, driftentreprenadsavtal och övriga avtal avseende i stort sett hela produktionen, från förvaltning av fastigheter och stadsmiljö till projektverksamheten. Detta ställer höga krav på uppföljning, avtalsstyrning och avtalsutveckling. Verksamhetens arbete med avtalsuppföljning och avtalsstyrning sker löpande i flera nivåer.

Nämnden har en egen enhet för upphandling och avtalsuppföljning med avtalscontrollers. De är ett stöd för avdelningarna vid upphandling, avrop, driftmöten, avtalsuppföljningsmöten samt vid tolkningar och tvister som kan uppstå i avtalsförhållandena. Varje avdelning arbetar kontinuerligt och systematiskt med uppföljning av sina respektive driftentreprenader inom exempelvis fastighet, gata, trafik, park samt inom området avfall och renhållning. Ett sätt att följa upp avtalen är genom stickprovskontroller där brister som noteras skyndsamt åtgärdas av entreprenören.

Intern kontroll

En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert med medborgarnas bästa för ögonen. Syftet är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika allvarliga fel. I praktiken handlar det om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt.

I enlighet med tekniska nämndens verksamhetsplan och budget för 2021 har processer, system eller rutiner i nedanstående tabell, granskats i form av till exempel stickprovskontroller varvid inga allvarliga avvikelser har upptäckts.

Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Styrning	Delegationsordning	Kontroll av att beslut fattas på rätt nivå i organisationen	● Ingen eller försumbar avvikelse Kontrollmomenten har genomförts enligt plan under året.
	Beslutsprocessen	Kontroll av att relevanta projektdirektiv och upphandlingar tas upp till styrgrupp.	◆ Lindrig avvikelse Kontrollmomenten har genomförts enligt plan under året. Styrgruppsmöten planerades in under hösten med genomfördes inte fullt ut.
Medarbetare	Rekrytering	Kontroll av att rutin- och processbeskrivningar dokumenteras.	● Ingen eller försumbar avvikelse Kontrollmomenten har genomförts enligt plan under året.
		Kontroll av att alla nyanställda får genomgå aktuellt introduktionsprogram	● Ingen eller försumbar avvikelse HRs checklista för nyanställda har följts och introduktionsmöten genomförts för att snabbt få in den nyanställda i arbetet. Många möten har dock skett digitalt på grund av corona och den brukliga rundvandringen får inte samma effekt.
	Mutor och jäv	All personal inom förvaltningen utbildas i vad som gäller vid mutor, jäv och oegentligheter.	● Ingen eller försumbar avvikelse Under våren deltog all personal i digitala utbildningar. Nyanställda har fått en kortare genomgång.
Ekonomi	Ekonomiprocessen	Medarbetare med arbetsuppgifter av ekonomisk karaktär utbildas för att säkerställa rätt ekonomisk kompetens.	● Ingen eller försumbar avvikelse Kontinuerliga utbildningar har genomförts både som en del i introduktionen av en nyanställd men även repetitioner för övriga personal.
Verksamhet sprocesser	Avtals- och entreprenaduppföljning	Kontroll av att entreprenörer lever upp till avtalade villkor.	● Ingen eller försumbar avvikelse Kontrollmomenten har genomförts enligt plan under året.
	Tillståndshantering och myndighetshandläggning	Kontroll av hur hanteringen av tillstånd för boende- och nyttoparkering sker samt framtagande av rutin för detta.	● Ingen eller försumbar avvikelse Kontrollmomenten har genomförts enligt plan under året och rutin är framtagen.